

TRAKYA ORMAN SAHALARININ TABİİ AĞAÇ VE ÇALI TÜRLERİNE GÖRE BÖLGESEL SINIFLANDIRILMASI*

M. Doğan Kantarcı

1. Giriş

Türkiye'nin orman ürünlerine ve özellikle endüstriyel oduna olan ihtiyacı son asırda çok artmıştır. Türkiye ormanlarından asırlar boyu yakacak odun ihtiyacı ile zamanın gerektirdiği yakacak odun ihtiyaçlarının karşılanması için aşırı derecede faydalanılmıştır. 20. yüzyılda çağdaş gelişmelere ve son birkaç on yılda artıp, bir iş alanına kanalizé edilemeyen nüfusun baskısına ve ihtiyaçlarına paralel olarak artan yakacak ve endüstriyel oduna ihtiyacı Türkiye ormanları üzerinde tahrip edici zorlamaların büyük ölçüde fazlalaşmasına yol açmıştır. Ormanları verim kabiliyetlerini aşan bir zorlama ile istihsale sokmak sadece ormanların ağaç türü bileşimini bozmakla kalmamış, orman yetişme muhitinin de doğal dengesinin bozularak toprağın rüzgâr ve sularla taşınmasına, lokal yetişme muhiti özelliklerinin elverişsiz bir yönde değişmesine sebep olmuştur. Bunun sonucunda birçok orman sahaları elden çıkıp bozuk orman, maki, yalancı maki veya antropojen step sahalarına dönüştüğü gibi geniş sahalardaki ormanlar da verim güçlerini kaybetmişlerdir. Trakya ormanları bu yönden ilginç bir durum göstermektedirler. Bütün Türkiye'de olduğu gibi Trakya'da da orman sahaları aşırı insan etkisi nedeniyle tahrip edilmiş olup orman yetişme muhitinin doğal dengesi ile birlikte ormanların kuruluşu da bozulmuş ve verim gücü düşmüştür. Halbuki Trakya'da bazı orman mıntıkları yüksek bir verim gücünü mümkün kılabilecek yetişme muhiti özelliklerine sahiptir. Bu mıntıklarda

* Bu yazı Trakyanın bölgesel orman yetişme muhiti sınıflandırması araştırmalarında A. İrmak ve M. D. Kantarcı tarafından yapılan Trakya Orman Mıntıkları sınıflandırması çalışmalarından büyük ölçüde faydalanılarak kaleme alınmıştır.

ormanların verimi yetişme muhitiinin potansiyel verim gücü seviyesine yükseltilmelidir. Orman Bakanlığı tarafından bu yolda bazı yerel çalışmalara başlanmış olup bir kısım meşe baltalıkları sürgün korularına dönüştürülmekte, bozuk orman sahalarında ise tür değişimine gidilip ağaçlandırmalar yapılmaktadır. Diğer taraftan özellikle İç Trakya'da tarım sahalarının rüzgârın kurutucu ve taşıyıcı etkilerinden korunması için rüzgâr perdeleri kurulmalı, eski ve çalılışmış ormanlar imar edilmelidir.

Yukarıda genel hatları ile belirtilen çalışmalara bir temel sağlamak üzere Trakya ormanları bölgesel orman yetişme muhiti bilimi açısından incelenmiş ve tür bileşimine dayanan bir sınıflandırma denenmiştir. Bu sınıflandırmada Trakya ormanlarının özelliği icabı genellikle meşe türlerine, gerektiği yerlerde de diğer ağaç ve çalı türlerine göre ayrımlar yapılmıştır.

2. *Trakya ormanlarının bölgesel sınıflandırılması*

Trakya ormanlarında yaptığımız araştırmalar, ormanların bölgesel yetişme muhiti özelliklerine göre değişik tür bileşimine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ormanların bulunuşu, kuruluşu ve tür bileşimleri bölgesel olarak bazı yerlerde genel mevki, bazı yerlerde iklim, bazı yerlerde ise anataş ve toprak özelliklerine bağlı olarak farklar göstermektedir. Ayrıca yetişme muhitiinin diğer önemli bir faktörü olan insanın Trakya ormanlarının bugünkü yapısı üzerinde büyük etkisi vardır. Trakya'nın genel orman yetişme muhiti (genel mevki, iklim, anataş-toprak) özellikleri evvelce incelendiği için (A. İrmak, A. Kurter, M.D. Kantarcı, 1973) burada ayrıca bahsedilmemiştir. Ayırt edilen orman mıntıkaları ile orman saha ve kuşaklarında ormanı teşkil eden hakim ağaç ve çalı türleri üzerinde durulmuştur. Yukarıda bahsedilen genel orman yetişme muhiti özelliklerinden bilhassa anataş ve toprak etkisinin olduğu yerlere dikkat çekilmiştir.

2.1. *Materyal ve metod*

Trakya ormanlarının bölgesel sınıflandırılması arazide ve Braun-Blanquet metodu ile yapılan tespitlere dayandırılmıştır. Ormanlarda ağaç ve çalı türlerinin bulunuş oranları tespit edilmiştir. Sınıflandırmada kullanılan türler Trakya'nın tabii florasına aittirler. Ağaçlandırmalarla getirilmiş olan türler bu sınıflandırmada göz önüne alınmamıştır. Trakya ormanları esas olarak kütük sürgünü verebilen yapraklı ağaç türlerinden oluştuğu için çok aşırı tahriplere rağmen tür bileşimlerini büyük ölçüde koruyabilmişler-

dir. Bazı küçük sahalarda yer alan Toros Karaçamı (*Pinus nigra* var. *Caramanica* Rehd.) orman toplulukları ile Güney Trakya'daki Kızılçam (*Pinus brutia* Henry.) ormanlarının ilksel yayılış sahalalarının bugünkünden daha geniş olduğunu kabul etmek gerekir. Her iki tür de kütük sürgünler vermediklerinden antropojen etkiler sonucunda yayılış sahalaları daralmıştır. Bu türlerin Trakya ormanlarında ilksel yayılışını tespit işi orman tarihi araştırmaları kapsamına girdiğinden gerek gaye gerekse metod bakımından araştırma konumuzun dışında tutulmuştur. Ormanların tür bileşimine ait bulgulara ve bölgesel yetişme muhiti özelliklerine göre ayırt edilen orman mıntıkaları, alt orman mıntıklarına bölünmüştür. Alt orman mıntıkaları da orman sahalaları ile orman kuşaklarına ayrılmışlardır. Özellikle dağlık mıntıklalarda ormanların genellikle dikey yöndeki iklim farklarına ve bazı yerlerde de anataş-toprak özelliklerine bağlı olarak kuşaklar halinde bulunduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık silik bir topoğrafyaya sahip kesimlerde veya anataşın ormanın tür bileşimine etkili olduğu ve geniş sahalalar halinde bulunduğu yerlerdeki ormanlar sahalalar halinde ayrılmışlardır.

2.2. *Trakya'da orman mıntıkaları, alt mıntıkaları, kuşakları ve sahalaları*

Trakya'da ormanların eski yayılış sahalaları büyük ölçüde daraltılmıştır. Bugün bozuk baltalıklar da dahil olmak üzere ormanlar kuzey Trakya'da Yıldız dağlık kütlesi ile, güneyde Korudağ ve Ganos dağlık kütlelerinde hakimdirler. Çatalca yarımadasının küçük bir sahasında orman vardır. Çatalca yarımadasının geniş bir kısmı ile İç Trakya düzlükleri ve Meriç-İpsala kesiminde günümüze ancak çalılışmış meşe baltalıkları veya bazı eski orman sahalalarında yalancı makilere dönüşmüş kalıntılar ulaşabilmiştir. Ayrıca Gelibolu yarımadasında da bozuk bazı kızılçam koruları ile bozuk meşe baltalıkları vardır. Trakya dört orman mıntikasına ayrılmıştır.

- 1— Kuzey Trakya orman mıntikası
- 2— Çatalca yarımadası orman mıntikası
- 3— İç Trakya ve Meriç orman mıntikası
- 4— Güney Trakya ve Gelibolu yarımadası orman mıntikası

2.21. *Kuzey Trakya orman mıntikası*

Yıldız dağlık kütlesi ile Karatepe-Kestanelik kütlesi ve tür bileşimi bakımından dağlık kütledeki ormanlara benzer yapıya sahip olan İç Trakya'

nın kuzey-batı kesimindeki Çerkezköy-Çanta-Sinekli arasındaki saha kuzey Trakya orman mıntıkası olarak ayırt edilmiştir. Bu orman mıntikasını kuzeyde Türk-Bulgar sınırı ve Rezve dere, kuzeydoğuda Karadeniz, doğuda Çatalca yarımadası, güneyde batıdan doğuya doğru Lalapaşa, Kırklareli, Vize, Saray, Çerkesköy, Çantaköy, Sinekliköy hattı sınırlar.

Kuzey Trakya orman mıntıkası yedi alt orman mıntikasına ayırt edilmiştir. Alt orman mıntıkları ve bunlar içinde ayırt edilen orman saha ve kuşakları aşağıda sıralanmışlardır.

2.211. Kuzeydoğu Yıldız alt orman mıntıkası

Kuzeydoğu Yıldız alt orman mıntıkası Yıldız kütesinin yüksek kesimi ile Karadeniz arasındaki sahayı kapsar. Kuzeyde Rezve dere, güneyde ise kristalen-şist-kalker anataşlar arasındaki sınır ile çevrelenir. Bu alt orman mıntıkası içinde iki orman kuşağı ve üç orman sahası ayırt edilmiştir.

1) İğneada-Subasar orman sahası

Bu orman sahası, İğneada çevresinde Karadenize ulaşan akarsuların alüvyonları üzerinde yer almıştır. Geniş taban düzlüklerinden ibaret olan sahada anamateryal olarak kalkersiz alüvyonlar bulunur. Taban suyunun mevsimlik yükselmesi ve yaz devresinde de taban suyu ile birlikte yüksek nisbi nem miktarı bu sahada ormanın çevre sahalardan farklı bileşimde olmasına sebep olmuştur. Hakim ağaç ve çalı türleri olarak Adi gürgen (*Carpinus betulus* L.), Hercai karaağaç (*Ulmus laevis* Pall.), Ova karaağacı (*Ulmus carpinifolia* Gleditsch), Ova akçağacı (*Acer campestre* L.), Dağ akçağacı (*Acer pseudoplatanus* L.), Adi dişbudak (*Fraxinus excelsior* L.), Sivri meyveli dişbudak (*Fraxinus oxycarpa* Willd), Adi kızılbaş (*Alnus glutinosa* Gärtn.), Gümüşî ihlamur (*Tilia tomentosa* Mönch.), Adi fındık (*Corylus avellana* L.), Akkavak (*Populus alba* L.), Titrek kavak (*Populus tremula* L.), Saplı meşe (*Quercus pedunculata* C. Koch), Aksöğüt (*Salix alba* L.), Sepetçi söğüdü (*Salix viminalis* L.), Adi muşmula (*Mespilus germanica* L.), Yabani ahlat (*Pirus eleagrifolia* Pall.), Geyik diken (Crateagus monogyna Jacq.), Kızılçık (*Cornus australis* C.A. Mey.), Sarı çiçekli kızılçık (*Cornus mas.* L.), Çakal eriği (*Prunus spinosa* L.), bulunurlar. Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) ile Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.) ve Akçağaç yapraklı üvez (*Sorbus torminalis* L.) Subasar ormanlara seyrek olarak karışan türlerdir.

2) *Soğuksutepe-Kakamborestepe Doğu kayını, Çoruh meşesi, Macar meşesi orman sahası*

Bu orman sahası kuzeyde Rezve dereден başlayıp güneyde Soğuksutepe, Avcılar köyü hattına kadar uzanır. Genel olarak 200-500 m yükseltiler arasında yer alır. Hakim türler Doğu kayını (*Fagus orientalis* Lipsky.), Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K. Köch.), Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) dir. Ayrıca Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.) ile Adi gürgen (*Carpinus betulus* L.) yer yer akrişan türler olarak bulunurlar. Bu sahada hakim anataş kristalen şistlerdir.

3) *Limanköy-Poliçe Macar meşesi orman kuşağı*

Bu orman kuşağı kuzeyde Rezve dereден başlayarak Karadeniz ile, batıda genel olarak 250 m'lik eş yükselti eğrisi arasından Kıyıköy (Midye) kuzeyine kadar ulaşır. Hemen her yerde Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) hakim tür olarak bulunur. Saçlı Meşe (*Quercus cerris* L.) ve Adi gürgen (*Carpinus betulus* L.) türleri ise genellikle karışan fakat yer yer de hakim olabilen türler halinde bulunurlar. Bu orman kuşağında Limanköy tarafında kumtaşı flişleri vardır. Kumtaşı flişlerinin üzerinde yer yer pliosen ince tortullar bulunur. Diğer kesimlerde ise fillitler bulunur.

4) *Karacadağ-Keltepe-Bezirgântepe-Kokmuştepe Çoruh meşesi, Macar meşesi orman kuşağı*

Bu orman kuşağı Soğuksutepe-Kakamborestepe orman sahası ve Limanköy-Poliçe orman kuşağı ile yüksek Yıldız alt orman mıntıkası arasındadır. Kuzeyde Karacadağdan başlayıp güneyde (Kokmuştepe güneyinde) kalker sahasına kadar uzanır. Bu orman sahasının genel yükseltisi 200-400 m'ler arasındadır. Yükselti Demirköy-İğneada arasında 80 m'ye kadar da iner. Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K. Köch) ile Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) hakim türler olarak bulunurlar. Çalı türlerinden Ağaç fundası (*Erica arborea* L.) ile çalı fundası (*Erica verticillata* Forsk.) özellikle sırt ve üst yamaçlardaki bozuk ve açık orman sahalarını kaplarlar. 400 m'den daha yüksek birkaç yerde Çoruh meşesi ormanlarına Doğu kayını da daha yüksek birkaç yerde Çoruh meşesi ormanlarına Doğu kayını da karışmaya başlar. Bu orman kuşağında gabro, diyorit, fillit

ve grafitli şistler, kalkersiz ve çakıllı gevşek pliosen tortulları anataş olarak bulunurlar.

5) *Demirköy Çoruh Meşesi orman sahası*

Bu orman sahası özel bir yeryüzü şekli gesteren Demirköy graniti üzerinde yer almıştır. Saha kuzeyde Turulya kuru tepe, batıda Bozukepe altında 500 m yükselti ile, güneyde (Kocadere güneyinde) 300 m yükselti arasında yer alır. Güneydeki granit sahasının bir kısmı ormanın tür bileşimi farklı olduğundan Yüksek Yıldız alt orman mntikasına katılmıştır. Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K. Koch) bu sahanın hakim ağaç türüdür. Vadilerde ve alt yamaçlarda Doğu kayını (*Fagus orientalis* Lipsky.) ile alçak kesimlerde Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) yer yer hakim fakat genellikle karışan türler olarak bulunurlar.

Demirköy Çoruh meşesi orman sahasında insan etkisi belirgin bir şekilde görülür. Bu yerleşme merkezinin çevresine etkisi sonucunda orman tahrip olmuştur. Topraklar ve granit anataşının derin olarak ufalanan zonu kolaylıkla oyuntu aşınımına uğramıştır.

2.12. *Yüksek Yıldız alt orman mntikası*

Bu alt orman mntikası Yıldız dağlık kütesinin yüksek kesimini kapsar. Karadenize bakan yamaçlarda Sarpdere ve Mağlevit köyleri civarında 500 m yükseltiden başlayan sınır güneye doğru İstihkântepe doğusu ile Demirköy ilçesi batısındaki bozuk tepenin doğusundan geçip Büyük Murtad tepeni içine alarak Sivrikulübeler köyüne doğru uzanır. Bu civarda 250 m yükseltiye kadar inen sınır Tatardere, Yavuzdere yukarı havzalarından Pendiktepe doğusundan 300 m'ye ulaşır. Buradan güneydoğuya doğru Kazandere-Papuçdere arasından ve ileride Kazandere boyunca 250 m yükseltiyi takip ederek Sergen'e çekilen hat alt mntikanın doğu ve güneydoğusunu çevreler. Yıldız kütesinin Karadenize bakan yamaçlarında 250-500 m yükselti arasında değişen sınır aynı kütenin İç Trakya'ya bakan yamaçlarında daha yüksekten geçer. Burada kuzeyden güneydoğuya doğru Sarpdere köyü, Balyantepe, Korudere köyü, Yenice köyü, Sergen yönünde sınırın 650-800 m yükselti arasında değiştiği tesbit edilmiştir. Bu altorman mntikasının Karadeniz ve İç Trakya'ya bakan yamaçlarındaki sınırların farklı yükseltilerden geçişi doğrudan doğruya iklimin etkisine bağlıdır. Hakim kuzeydoğu rüzgârı ile gelen deniz etkisi Karadenize bakan yamaçlarda

daha serin ve nemli bir iklimin hüküm sürmesini sağlar. Buna karşılık İç Trakya'ya bakan yamaçlar üzerinde kuzey doğu rüzgârının nemli ve serin etkisi zayıflar. Bu nedenle yüksek Yıldız alt orman mıntukasının İç Trakya'ya bakan yamaçlar üzerindeki sınırı daha yüksekte geçer. İki orman sahası ayırt edilmiştir.

1) *Yüksek Yıldız Doğu kayını, Çoruh meşesi, Orman güllü orman sahası*

Bu orman sahası Yüksek Yıldız alt orman mıntukasının kuzeydeki geniş kısmını kapsar. Sınırları batıda, kuzeyde ve doğuda alt mıntukanın sınırlarını takip eder. Güneyde sınır Yeniceköy üzerinde 800 m yükseltiye nazaran Kamelyatepe güneyinde 700 m daha sonra 600 m yükseltileri izleyerek Büyük Murad tepe güneyinde 500 m'ye iner ve Sivri kulübeler köyü güneyinde alt mıntukanın sınırı ile tekrar birleşir. Doğu kayını (*Fagus orientalis* Lipsky), Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K.Koch), Mor çiçekli orman güllü (*Rhododendron ponticum* L.) bu sahanın hakim türleridir. Bunların yanında Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.), Adı gürgen (*Carpinus betulus* L.), Ağaç fundası (*Erica arborea* L.) ve Çalı fundası (*Erica verticillata* Forsk) ormanının birleşimine karışan türlerden en dikkati çekenlerdir. Saçlı meşe daha çok kalkerli şistler üzerinde bulunmaktadır. Bu sahada bulunan orman toplumlarda genellikle Mor çiçekli orman güllü Doğu kayınına, Fundalar da Çoruh meşesine eşlik ederler. Doğu kayını, Çoruh meşesi, Morçiçekli orman güllü toplumlarına da rastlanır. Anataş olarak ince elemanlı gnayslar (Fatmakaya gnaysı), fillatler, yer yer kuvarsitler ve kuvars-serisit şistler ile küçük bir sahada kalkerli şistler vardır.

2 *Dikilitaştepe Çoruh meşesi orman sahası*

Bu orman sahası Yüksek Yıldız alt orman mıntukasının güney batı kesimini yani Sergen, Büyük murtad tepe hattının güneyinde bulunan sahayı kapsar. Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K.Koch), ile Ağaç fundası (*Erica arborea* L.) ve Çalı fundası (*Erica verticillata* Forsk) hakim türlerdir. Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) ile Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.) karışan türler olarak yer yer tesbit edilmişlerdir. Anataş olarak kloritli şistler ve fillatler sahayı kaplar.

2.13. *Batı Yıldız alt orman mıntıkası*

Batı Yıldız alt orman mıntıkası Yıldız Dağlık kütlesinin batı kesimindeki Dereköy, Kapaklı, Balyantepe arasındaki sahayı kapsar. Batıda ve kuzeyde Türk-Bulgar sınırı, güneydoğuda kuzeydoğu ve Yüksek Yıldız alt orman mıntıkları, güneyde Sazara köyü-Koruköy arasında yaklaşık olarak 500 m yükselti eğrisi ile çevrelenir. İki orman kuşağına ayırt edilmiştir. Bu iki orman kuşağı ayrımında iklim yanında anataş ilişkileri de önemli rol oynar.

1) *Dereköy-Tatlıpınar Çoruh meşesi, Saçlı meşe orman kuşağı*

Bu orman kuşağı kuzeyde Türk-Bulgar sınırı, güneyde Terzi dere, Kocayazı, Dereköy, Armutveren çizgisinde uzanan kristalen kalkerlerle çevrelenir. Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K.Koch), ile Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.) hakim türlerdir. Doğu kayını (*Fagus orientalis* Lipsky) ve Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) den yer yer karışan fakat yer yer de hakim türler olarak bulunurlar. Şüphesiz Balkanlardan sarkan serin ve nemli iklim Doğu kayınının burada yer almasının başlıca nedenlerinden biridir. Bu orman kuşağında hakim anataş kristalen şistlerdir. Yer yer granitler ve küçük sahalarda kristalen kalkerler de bulunur. Kristalen kalkerler üzerinde orman topluluklarının tür bileşimleri diğer anataşlar üzerindeki orman toplumlarından farklıdır. Kristalen şisler ve granitler üzerinde Doğu kayını ormanın tür bileşimine katıldığı halde, kristalen kalkerler üzerinde Macar meşesinin karıştığı ve yer yer hakim olduğu görülür.

2) *Balyantepe-Kapaklı Saçlı meşe, Macar meşesi, Mazı meşesi, Tüylü meşe, Doğu gürgeni orman kuşağı*

Bu orman kuşağı Balyantepe, Kapaklı, Keşirlik doğrultusunda uzanan ve 500-700 m yükseltiye sahip bir sırt teşkil eden kristalen kalker sahası üzerinde yer alır. Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.), Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny), Mazı meşesi (*Quercus infectoria* Oliv.), Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd.) ve Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.) hakim türlerdir. Bu türlerin bir veya birkaçı, bazan tamamı bir arada orman teşkil ederler. Özellikle dere içlerinde Doğu kayını (*Fagus orientalis* Lipsk) görülür. Doğu kayınının bulunuşu iklimin serinliğine ve nemliliğine işaret

etmektedir. Fakat kristalen kalker anataşı ve bundan oluşan topraklar ormanın tür bileşiminde önemli bir değişikliğe sebep olmuştur.

2.14. Güney Yıldız alt orman muntıkası

Güney Yıldız alt orman muntıkası batı ve Yüksek Yıldız alt orman muntıklarının güneyinde yer alır. Güneyde eosen yaşlı kalkerler ve pliosen yaşlı kalkersiz, çakıllı tortul materyaller ile gnayslar sınırını aşağı yukarı izleyen Kırklareli-Pınarhisar-Poyralı-İslâmbeyli-Sergen hattı ile çevrilir. Bu alt orman muntikasında da iklim farklarının etkisi yanında anataş ve toprak özellikleri orman kuşaklarının ayırımında etkili olmuştur. Yüksek Yıldız kütlesi Karadenizden gelen kuzey ve kuzey doğu hakim rüzgârlarını engellediği için bu alt orman muntikasında iklim Yıldız dağlık kütlesinin diğer kesimlerinden daha sıcak ve kurakçadır. İki orman kuşağı ayırt edilmiştir.

1) *Evciler-Yapraklıtepe-Karınçakayatepe Saçlı meşe, Macar meşesi orman kuşağı*

Bu orman kuşağı batıda Keşirlikten doğuda Sergen'e kadar uzanır. Kuzey sınırını Batı ve Yüksek Yıldız alt orman muntıkları, güney sınırını ise Karınçakaya tepe (Kırklareli kuzeyinde) ile daha doğudaki Yapraklı tepe ve Evciler köyü güneyinden geçip Sergen'e ulaşan 300-350 m yükseltiye sahip hat teşkil eder. Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.) ve Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) hakim türlerdir. Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd.) ile Mazi meşesi (*Quercus infectoria* Oliv) burada karışan genellikle türler olarak (pek az yerde hakim türler halinde) bulunurlar. Tüylü meşe, Mazi meşesinin daha çok karışan türler olarak bulunuşu bu kuşakta geniş sahalarda yaygın olarak görülen gnayslara bağlıdır. Çünkü aynı türler daha yüksek olan Balyantepe-Kapaklı orman kuşağında kristalen kalkerler üzerinde hakim türler olarak bulunurlar. Yer yer granitler ve kalkersiz, çakıllı gevşek pliosen tortul materyalleri de bulunur.

2) *Üsküp-Yoğuntaş Saçlı meşe, Tüylü meşe, Karaçalı orman kuşağı*

Bu orman kuşağı kuzeyde Türk-Bulgar sınırı, Evciler-Yapraklı tepe-Karınçakaya tepe orman kuşağı ve Balyantepe-Kapaklı orman kuşağı ile, güneyde ise kuzey Trakya orman muntıkası ve İç Trakya-Meriç orman muntıkası arasındaki sınır ile çevrilir. Yükselti batıda, Keşirlik güneyinde 500

m olduğu halde doğuda 250 m'ye iner. Orman kuşağının yükseltisinin güney doğuya doğru alçalmasının sebebi bu kesimde Kıyıköy-Vize alçak sahasında İç Trakya'ya doğru sokulan deniz etkisidir. Burada orta tekstürlü gnays anataşından oluşmuş topraklar üzerinde bile Tüylü meşenin hakimiyeti ve Karaçalının bulunuşu da iklimin kurakça karakteri hakkında ilginç bir göstergedir. Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.); Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.) hakim türlerdir. Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) ile Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.) de yer yer hakim türler yer yer karışan türler olarak bulunurlar. Anataş olarak geniş sahalarda eosen kalkerleri, daha küçük sahalarda gnayslar, kalkersiz ve çakıllı gevşek pliosen tortulları vardır.

2.15. Güneydoğu Yıldız Macar meşesi, Tüylü meşe alt orman mntıkası

Yıldız kütlesi ile Karatepe kütlesi arasında yer alan Kıyıköy-Vize alçak sahası ayrı bir alt orman mntıkası olarak ayırt edilmiştir. Kuzeyde, kuzeydoğu ve yüksek Yıldız alt orman mntıkları, doğuda Karadeniz, güneyde Alibabatepe, Sultan bahçe, Ayvacık, Çakıllı köyleri hattında uzanır. Eosen kalkerlerinin sınırı, batıda Doğantepe-Göztepe hattının doğusunda yaklaşık olarak 250 m eş yükselti eğrisi ile çevrelenir. Bu alt orman mntıkası iki yanındaki yüksek kütleler nedeniyle hakim kuzeydoğu rüzgârlarının ve deniz etkisinin İç Trakya'ya sokulabildiği sahada yer almıştır. Deniz etkisine rağmen anataş olarak kalkerin ve ondan oluşan toprakların ormanın türbilesimi üzerindeki etkisi ilginç bir durum yaratır. Burada Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny), Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd), Akçakesme (*Phyllirea latifolia* L.) Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.) Kızılcık (*Cornus mas* L.) hakim türlerdir. Bunların yanında Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K. Koch), Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill), de karışan türler arasındadır. Fakat dikkati çeken en önemli nokta İç Trakya'daki kurak antropojen step sahalarında yer alan Karaçalının (*Paliurus aculeatus* Lam.) burada önemli miktarda bulunması ve kalkerleri takip ederek Karadenize kadar ulaşabilmesidir.

2.16. Karatepe-Kestanelik alt orman mntıkası

Yıldız dağlarının güneydoğu yönündeki uzantısı üzerinde Karatepe-Kestanelik kütlesi yer alır. Bu kütle ayrı bir alt orman mntıkası olarak ayırt

edilmiştir. Kütleinin batı ve kuzey sınırını Ayvacık-Sultanbahçe köyleri kuzeyinden geçen kalker-kristalen sınırı teşkil eder. Kuzeydoğuda Karadeniz, doğuda ve güneydoğuda Ormanlıköyü, Karacaköy, Kestanelikköyü, Oklaköyü, Çatalkaya tepe hattında kristalen ile önce Ormanlı alüvyonlarının sonra da eosen kalkerlerinin arasındaki sınır ile çevrelenir. Güney sınırı ise Çatalkaya tepe (kuvarsit-kalker sınırı), Gümüşpınar köyü, Binkılıç, Ayvacık köyü çizgisinde uzanır. Ormanların tür bileşimi iklim ve anataş-toprak özelliklerine göre farklar göstermektedir. Bu alt orman muntıkası beş orman sahasına ayrılmıştır.

1) *Çamlıköy-Yalıköy Karaçam, Çalı fundası, Adi kocayemiş orman sahaları*

Bu orman sahaları birbirinden ayrı iki parça halinde bulunur. Birinci saha Çamlıköy (Kastros) çevresindeki kristalen şist, kuvarsit ve kalkersiz pliosen tortulları üzerindedir. İkinci saha ise Yalıköy civarındaki kuvarsitler ve kalkersiz pliosen tortulları üzerinde yer alır. Karaçam ormanlarının eskiden bu çevrede daha geniş bir yayılışa sahip olduklarına dair izler mevcuttur. Karaçam (*Pinus nigra* var. *caramanica* Rehd.) ile Çalı fundası (*Erica verticillata* Forsk.), Ağaç fundası (*Erica arborea* L.) ve Adi kocayemiş (*Arbutus unedo* L.) hakim türler olarak bulunurlar. Meşe türlerinden Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K. Koch) ile Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) karışan türler ve yer yer de (Karaçam meşcerelerinin bozulduğu ve kapalılığını kaybettiği yerlerden bazıları da) hakim türler olarak tespit edilmişlerdir.

2) *Kıyıköy-Çilingoz-Yalıköy Tüylü meşe, Saçlı meşe, Katran ardıcı, Karaçalı orman sahaları*

Bu orman sahaları Karadeniz kıyısında Kıyıköy, Çilingoz ve Yalıköy çevrelerindeki kalkerler üzerinde birbirinden ayrı üç saha halinde yer almışlardır. Yalıköy çevresindeki orman sahasında anataş olarak kalkerlerden başka Madendere ile köy arasında yer alan kalkerli kumlar da bulunur. Her üç orman sahasında da Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd.), Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.) ve Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.) ile Menengiç (*Pistacia terebinthus* L.) türleri hakim olarak bulunur. Ayrıca Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K. Koch) az miktarda ve Macar me-

şesi (*Quercus hungarica* Hubeny), Barut ağacı (*Rhamnus frangula* L.) yer yer karışan türler olarak bulunurlar.

3) *Sultanbahçe Çoruh meşesi orman sahası*

Bu orman sahasını kuzeyde, Kuzeybatıda, batıda güneyde ait olduğu alt orman muntikasının sınırları, kuzeydoğuda Çamlıköy Karaçam orman sahası ve güneydoğuda Sultanbahçe köyü-Karatepe arasında kalkersiz ve çakıllı gevşek pliosen tortulları ile kristalen şistler ve gnaysların teşkil ettiği sınır çevreler. Geniş bir yayılış gösteren pliosen tortullarından başka gnays, kuvarsit kristalen şistler ve küçük bir sahada eosen kalkerleri toprakların oluştuğu anataşlar olarak bulunurlar. Anataşların farklı özelliklerine göre ormanların tür bileşiminde de bazı farklar bulunmuştur. Çoruh meşesi (*Quercus dschorechensis* K. Koch) sahanın büyük bir kısmında yer alan kalkersiz anataşlar üzerinde hakim tür olarak bulunur. Çalı fundası (*Erica verticillata* Forsk.) Çoruh meşesine eşlik eder veya kalkersiz anataşlar üzerindeki bozuk ve yalancı-makiye dönüşmüş orman sahalarında hakim çalı türü olarak bulunur. Kalkerler üzerinde ise Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.), Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.) Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) türleri hakimdir. Bu türlerin yanında Ova akça ağacı (*Acer campestre* L.), Kuzulık (*Cornus mas* L.) karışan türler olarak tesbit edilmişlerdir.

4) *Karatepe Doğu kayını, Çoruh Meşesi, Orman Güülü Orman sahası*

Bu orman sahasını kuzey batıda Sultanbahçe orman sahası, kuzeyde Karadeniz, kuzeydoğuda Pazarbaşıtepe, Garipkuyu tepe, Nokta tepe hattında 250-300 m yükseltiyi takip eden Karacaköy-Kestanelik Çoruh meşesi, Macar meşesi orman sahası sınırı ile, doğuda Noktatepe-Harmantepe hattı, güneyde Harmantepe-Binkılıç hattı çevreler. Doğu kayını (*Fagus orientalis* Lipsky), Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K.Koch) hakim türlerdir. Yüksek kesimlerde Doğu kayını meşcerelerinde Morçicekli orman güülü (*Rhododendron ponticum* L.) bulunur. Karadenize doğru daha alçak kesimlerde Doğu kayını vadilerde, Çoruh meşesi ise sırtlarda yer alır. Çoruh meşesi, Ağaç fundası (*Erica arborea* L.) ile Çalı fundası (*Erica verticillata* Forsk.) eşlik ederler.

5) *Karacaköy-Kestanelik Çoruh meşesi, Macar meşesi orman sahası*

Bu orman sahası batıda Karatepe Doğu kayını, Çoruh meşesi, Orman

güllü orman sahası, kuzeyde Karadenize ve Karadeniz kıyısındaki Çilingöz-Yalıköy Tüylü Meşe, Katran ardıcı, Karaçalı orman sahaları, batıda ve güneyde ait olduğu alt orman mıntıkasının sınırları ile çevrelenir. Bu sahadaki kalkeriz ve çakıllı, gevşek pliosen tortulları üzerinde Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny)'nin hakim olduğu buna karşılık gnays, kristalen şist ve sırtlarda ise Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K. Koch.) ve çalı fundası (*Erica verticillata* Forsk) türlerinin hakimiyet kazandığı tesbit edilmiştir.

2.17. *Vize-Sinekli Saçlı meşe, Mazi meşesi, Macar meşesi, Tüylü meşe alt orman mıntıkası*

Yıldız kütlesi, Vize-Kıyıköy kalker sahası ve Karatepe-Kestanelik kütesinin İç Trakya'ya bakan yamaçlarındaki ormanlar Vize'den Sinekli'ye kadar bir alt orman mıntıkası halinde ayırt edilmiştir. Bu alt orman mıntıkasını kuzeyde kalkerlerle kristalen şistler ve gnayslar arasındaki sınır boyunca Evciler-Yapraklıtepe orman kuşağı, Dikilitaş tepe orman sahası, Doğantepe-Göstepe hattı boyunca güney doğu Yıldız alt orman mıntıkası, Ayvacık köyü, Binkılıç, Gümüşpınar, Çatalkaya tepe hattı boyunca Karatepe-Kestanelik alt orman mıntıkası, doğuda Çatalca kütlesi ile Çatalca yarımadası orman mıntıkası, batıda Poyralı-Vize-Saray-Çerkezköy-Çantaköy kuzeyinde İkiztepeler-Beycilerköy-Kocageleme-Sinekliköy-Kabakcaköy-KarDoğantepe-Göztepe hattı boyunca güney doğu Yıldız alt orman mıntıkası, çevreler. Alt orman mıntıkasında yükselti Vize kuzeyinde 250-400 m arasındadır. Diğer kesimlerde yükselti 100-250 m arasında değişir. Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.), Mazi meşesi (*Quercus infectoria* Oliv), Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny), Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), Akçakesme (*Phyllirea latifolia* L.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.) türleri hakim olarak bulunurlar. Bu alt orman mıntıkasında, kuzeyindeki alt orman mıntıklarından daha sıcak ve daha kurak bir iklim hakimdir. İklimin bu karakterine kalkerler ve marnlardan oluşan toprakların etkisi de katılınca ormanı teşkil eden türlerin değişik oluşu olağandır.

2.2. *Çatalca yarımadası orman mıntıkası*

Çatalca yarımadası sahip olduğu genel orman yetişme muhiti özelliklerindeki farklar nedeniyle bir orman mıntıkası olarak ayırt edilmiştir. Bu orman mıntıkasının üç tarafı Karadeniz, İstanbul boğazı ve Marmara de-

nizi ile çevrilidir. Batıdaki sınırını Ormanlıköy, Karacaköy, Kestaneliköyü, Oklalıköy, Çatalkaya tepe ve Çatalca kütlesinin batısında Elbasanköy Büyükçekmece hattında kuzey Trakya orman mıntıkası teşkil eder.

Çatalca yarımadasının da doğal olarak ormanla kaplı olduğu kabul edilmelidir. Genel yetişme muhiti özellikleri bakımından ormanın doğal olarak var olmasını engelleyen bir faktör bulunmamıştır (İrmak, A., Kurter, A., M.D. Kantarcı, 1973). Fakat ormanlar tarihi bir ulaşım yolu ve İstanbula yakın çevresi oluşu dolayısıyla özellikle Çatalca yarımadasının orta ve güney kesiminde tamamen tahrip edilmişler ve bozuk baltalıklarla çalılıklar haline dönüştürülmüşlerdir.

Çatalca yarımadasının penelen karakterindeki yeryüzü şekli özelliği dolayısıyla belirgin bir kuşaklaşma göstermezler. Fakat hakim kuzeydoğu rüzgârının etkisi kuzeydoğu-güneybatı yönünde nisbi bir iklim ayrıcalığına sebep olduğu gibi, anataşların yarımadaadaki yayılış durumu da aynı yönde değişmektedir. Gerek iklim gerekse anataş ve onun etkisiyle toprak özelliklerindeki bu ayrıcalıklar kuzeydoğu-güneybatı yönünde ormanın (veya onun yerini almış orman kalıntılarında) tür bileşiminin değişik olmasına sebep olmuştur.

Çatalca yarımadası üç alt orman mıntikasına ayırt edilmiştir.

2.2.1. Kuzey Çatalca yarımadası alt orman mıntıkası

Bu alt orman mıntıkası, Ormanlı alüvyonları, Durusu (Terkos) kumulları ile Ağaçlı-Kumköy (Kilyos) kumullarını içine alır ve Karadeniz boyunca bir kıyı kuşağı halinde bulunur.

1) Ormanlı dışbudak-Macar meşesi orman sahası

Bu orman sahası İstıranca deresi alüvyonlarını kapsar. Bu saahda çiçekli Dışbudak (*Fraxinus ornus* L.) ve Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) toplulukları görülür.

2) Durusu (Terkos)-Ağaçlı kumullu sahası

Durusu (Terkos) gölü kuzeyinde ve Ağaçlı çevresinde en geniş yayılışı gösteren kumullar Karaburundaki kalker çıkıntısı ile kesilirler ve Kısırkaya-Kumköy arasında nispeten dar bir şerit halinde uzanırlar. Kumulların arzettiği özel durum ve tehlike yanında yetişme muhiti özelliklerinin de farklı oluşu nedeniyle ayrı bir orman sahası olarak ayırt edilmeleri gerekmiştir. Kumullarda bulunan birçok kumul bitkilerinin yanında orman ağaç ve

çalılarından Mazı meşesi (*Quercus infectoria* Oliv), Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny), az miktarda bulunur. Buna karşılık Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam), Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L), Menengiç (*Pistacia trebinthus* L.) Akdeniz defnesi (*Laurus nobilis* L) türleri dikkati çekerler.

2.2.2. Kuzey doğu Çatalca yarımadası alt orman muntikası

Çatalca yarımadasının Karaburun güneyinden başlayarak Arnavutköy, Piriççiköy, Kemerburgaz, Yeniköy (İstanbul) hattının kuzey ve kuzeydoğusunda kalan kesimi bir alt orman muntikası olarak ayırt edilebilecek özelliklere sahiptir. Bu alt orman muntikasında topraklar kalkersiz, çakıllı ve gevşek pliosen tortullarından, kalkersiz paleozoik toz taşı ve grovak şistlerinden, kuzeydoğu kesiminde ise andezit tüflerinden oluşurlar. Bu alt orman muntikasında Karadenizin etkisi daha belirgindir. Üç orman sahası ayırt edilmiştir.

1) Kısırmandıra Çoruh meşesi, Akçakesme orman sahası

Bu orman sahasının güneyine ait olduğu alt orman muntikasının sınırı çevreler. Belgrad Ormanını biri kuzeyden Kartaltepe-Uskumruköy arasından geçen diğeri ise güneyden geçen iki kuşak halinde çevreler. Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K.Koch), Akçakesme (*Phyllirea latifolia* L.), Adi kocayemiş (*Arbutus unedo* L.), Ağaç fundası (*Erica arborea* L.), Çalı fundası (*Erica verticillata* Forsk), Katırtırnağı (*Spartium Junceum* L.) hakim türler olarak orman ve yalancı maki sahalarında bulunurlar. Kemerburgaz-Piriççiköy arasında ve Kireçburnu batısında Karaçam toplulukları da yer alır.

2) Feneryolu Çoruh meşesi orman sahası

Bu orman sahası Kumköy (Kilyos), Uskumruköy doğusunda ve Bahçeköy-Sarıyer hattının kuzeyinde kalan araziye kapsar. Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K.Koch), Adi kocayemiş (*Arbutus unedo* L.) Ağaç fundası (*Erica arborea* L.) bu orman sahasının hakim türleridir. Anataş olarak andezit tüfleri hakimdir. Yer yer kalkersiz, çakıllı, gevşek pliosen tortulları ve toztaşı şistleri de bulunur.

3) *Bahçeköy Çoruh meşesi, Doğu kayını, Anadolu kestanesi, Adi gürgen orman sahası*

Bu orman sahası Belgrad Ormanı'nı ve yakın çevresini kapsar. Bu orman tahriplerden korunmuş olup* genellikle bir sürgün korusu halindedir. Bahçeköy orman sahasını diğer iki orman sahası ile bir arada mütealea etmek yoluna gidilmemiştir. Çünkü diğer iki orman sahası üzerindeki insan etkisi (bir orman yetiştirme muhiti faktörü olarak) diğer orman yetiştirme muhiti faktörlerinden bilhassa toprak ve yerel iklim özelliklerinin elverişsiz yönde değişmesine sebep olmuştur. Yabancı makinin gelişmesi bu antropojen etkiler sonucu olup evvelce de bu noktaya dikkat çekilmiştir. (A. İrmak 1940). Buna karşılık ilksel yetiştirme muhiti özelliklerinin bozulmadığı Belgrad ormanı çevresinden farklıdır. Bu durum ilk bakışta dikkati çekmektedir. Trakya ormanlarının bölgesel sınıflandırması bugünkü ve gelecekteki ormancılık çalışmalarımıza yardımcı olmak amacıyla ve orman yetiştirme muhiti genel özellikleri gözönüne alınarak yapıldığından Belgrad ormanının özel bir orman sahası halinde ayrılması uygun görülmüştür. Burada Çoruh meşesi (*Quercus dschoroshensis* K. Koch), Doğu kayını (*Fagus orientalis* Lipsky), Anadolu kestanesi (*Castanea sativa* Mill.), Adi gürgen (*Carpinus betulus* L.) hakim türlerdir. Ayrıca Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny), Saplı meşe (*Quercus pedunculiflora* K. Koch), Kızılağaç (*Alnus glutinosa* Gärtn.) muhtelif yetiştirme muhiti özelliklerine bağlı olarak bulunurlar. Diğer ağaç ve çalı türlerine Kuzey Trakya'da her yerde rastlanabilir.

2.23. *Kuzeybatı-Güneydoğu Çatalca yarımadası alt orman mıntıkası*

Kuzeydoğu Çatalca yarımadası alt orman mıntıkasının güneyindeki Çatalca yarımadası arazisi ayrı bir alt orman mıntıkası halinde ayrılmıştır. Çatalca kütlesi de bu alt orman mıntıkasına dahil edilmiştir. Bu alt orman mıntıkasında kuzey-güney doğrultusunda bazı iklim farkları vardır. Hemen bütün sahada kalkerli anataşlar hakimdir. Bunlar eosen kalkerleri, paleozoik kalkerleri (Cebeciköy çevresinde), güneyde neojen kalkerleri ve kalsiyum karbonatlı alüvyonlar (Büyük Çekmece ve Küçük Çekmece göllerinin kuzeyinde) olarak bulunurlar. Ayrıca kalkersiz paleozoik toz taşı şistleri ve

* Ormanın korunmasının nedenleri hakkında F. Vural (F. Saatçioğlu) 1940 da bilgi verilmiştir.

Çatalca kütlesinde kristalen şistler, granitler gibi anataşlar da vardır. Özellikle jeomorfolojik yapı ve iklimde görülen farkların ormanın tür bileşimine etkisi gözönüne alınarak bu alt orman mıntıkası üç orman sahasına ayırıldıdır.

1) *Yassıviran-Çekmeceler Mazı meşesi, Tüylü meşe, Katran ardıcı, Akçakesme orman sahası*

Bu orman sahası kuzeyde kumullar ve Terkos gölünün güneyinden Marmara denizine ve İstanbul boğazına kadar uzanır. Batısında kuzey Trakya orman mıntıkası ile Çatalca kütlesi, kuzeyinde Kısırmandıra orman sahası ve Kemberburgaz-Bebek hattı tarafından sınırlanır. Sahanın kuzeyi ile güneyi arasında iklim farkları vardır. Ancak güney kesimi artık tamamen bir yerleşme sahası durumundadır ve bu nedenle kuzey kesimi ile bir arada mütalea edilmiştir. Kuzeyde çalılışmış veya yalancı makiye dönüşmüş olan orman kalıntılarında Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd), Mazı meşesi (*Quercus infectoria* Oliv.), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.), Adi kocayemiş (*Arbutus unedo* L.), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.), Kızılcık (*Cornus mas* L.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.), Katırtırnağı (*Spartium junceum* L.), Laden (*Cistus* sp.) türleri hakimdir. Güneye inildikçe meşeler, doğu gürgeni ve Adi kocayemiş orman kalıntılarının tür bileşiminden çekilir ve özellikle Akça kesme, Katran ardıcı, Laden, Katırtırnağı çalılıklarda hakim türler olarak görülür.

2) *Cendere boğazı-Rumelihisarı Kermes meşesi orman sahası*

Kemberburgaz-Bebek hattı ile Kemberburgaz-Yeniköy hattı ve İstanbul boğazı arasında kalan üçgende Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.) toplulukları vardır. Özellikle Kâğıthane-Kemberburgaz yolunun geçtiği Cendere boğazındaki orman kalıntıları ilginç bir durum gösterir. Bu orman sahasındaki dere içleri ve güneybakılı yamaçlar kuzeydeki sırtların kuytusunda olup kuzeydoğu rüzgârının etkisinden korunmaktadır. Kermes meşesinin yayılış sahasını Kâğıthane deresi boyunca uzatıp Yedikule'ye kadar vardırılmak mümkün görünmekte ise de buralarda herhangi bir tespit yapmak imkânsızdır. Kermes meşesinin yanında Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.), Katırtırnağı (*Spartium junceum* L.), Laden türleri (*Cistus* sp.) hakim olarak buradaki makinin bileşimine katılırlar.

3) Çatalca Mazı meşesi, Tüylü meşe orman sahası

Bu orman sahası Büyükçekmece-Çatalca karayolunun batısında bulunan Çatalca kütlesini kapsar. Kütle kuzeyde İnceğiz köyüne kadar uzanır. Yükselti 329 m'ye (Çıplaktepe) ulaşır. Çatalca kütlesinde kristalen şist ve granit anataşları bulunur. Orman hemen tamamen yok edilmiştir. Sadece Muratbey köyü üzerinde ufak bir Tüylü meşe topluluğu ve Çatalca batısı ile kuzeyinde bazı meşe çalılıkları kalmıştır. Bu kalıntılar arasında Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd), Mazı meşesi (*Quercus infectoria* Oliv), Akçakesme (*Phyllirea latifolia* L.), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.) türleri çok miktarda bulunurlar.

2.3. İç Trakya-Meriç orman mntıkası

İç Trakya-Meriç orman mntıkasında eski ormanlardan günümüze çalılışmış sahalara kalabilmiştir. Eski orman sahalalarının çoğu bugün tarım arazisi halindedir. Halen çalılık durumunda olanlar da mera olarak kullanılmaktadır. Ancak İç Trakyada tarım arazisini tehdit eden ve kuraklığı arttıran kurutucu ve taşıyıcı rüzgâr etkilerinin halen çalılık olan orman sahalalarını yeniden ağaçlandırmak ve aralarını rüzgâr perdeleri ile takviye etmek suretiyle bertaraf edilebileceği de bir gerçektir. Böylece İç Trakyada asırlardır devam edegelen antropojen stepleşme önlenabilir ve tarım sahalaları da emniyete alınabilir. Diğer taraftan geniş taban düzlükleri kavak yetiştirmeğe elverişli sahalardır. Ayrıca İç Trakyada yoğun yerleşme merkezlerindeki halkın dinlenme ormanlarına olan ihtiyacının da karşılanması gereklidir. Bu nedenlerle İç Trakya-Meriç sahası ayrı karakterde bir orman mntıkası olarak ayırte diledir.

İç Trakyanın kuzey doğusundaki Vize-Saray-Çerkezköy-Çanta-Sinekli hattının kuzeyinde kalan kısmı ormanların tür bileşimindeki özellikler nedeniyle Kuzey Trakya orman mntıkasına katılmıştır.

İç Trakya-Meriç orman mntıkasını kuzeyden Kuzey Trakya orman mntıkası, doğuda Çatalca yarımadası orman mntıkası, güneyde Marmara denizi, Güney Trakya orman mntıkası, Ege denizi ve batıda Meriç nehri çevreler.

İç Trakya-Meriç orman mntıkası üç alt orman mntıkasına ayırte diledir.

2.31. İç Trakya-Meriç tüylü meşe, Kara çalı, alt orman mıntıkası

Bu alt orman mıntıkası İç Trakya ile Meriç sahasının Meriç ve Hisarlıdağ andezit yükselteleri dışında tamamını kapsar. Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd.), ve Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.) türleri alt mıntıkadaki bütün orman artıklarında hakim türler olarak görülürler. Geniş bir yayılışa sahip marınlar üzerinde hakim olmayan veya hiç görülmeyen bazı türler kalkersiz ve çakıllı gevşek pliosen tortulları üzerinde bulunurlar. Bunlar Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny), Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.), Akçakesme (*Phyllirea latifolia* L.) türleridir. Ayrıca İpsala doğusundaki sırtlarda Kızılcıam (*Pinus brutia* Henry) topluluklarının kalıntıları da vardır.

2.32. Meriç-Ergene arası Macar meşesi alt orman mıntıkası

Meriç-Ergene nehirleri arasındaki andezitler ve andezit tüfleri yükseltisi üzerinde ormanın tür bileşiminin değiştiği görülmüştür. Burada hakim olan Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny)'den başka Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.) ve Kara çalı (*Paliurus aculeatus* Lam.) türleri de orman artıklarının bileşimine katılır.

2.33. Hisarlıdağ alt orman mıntıkası

Hisarlıdağ 385 m. ye varan yükseltisi ve anataş özellikleri nedeniyle bir alt orman mıntıkası olarak ayrılmıştır. Hisarlıdağ alt orman mıntıkası dağın eteğinde Kermes meşesi ve Tüylü meşenin hakim olduğu bir orman kuşağı ile yüksek kesiminde Macar meşesi ve Tüylü meşenin hakim olduğu bir orman sahasına ayrılmıştır.

1) Hisarlıdağ Kermes meşesi, Tüylü meşe orman kuşağı

Hisarlıdağ eteğinin batı ve kuzeyinde Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.), güney ve doğusunda Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd.) türlerinin daha fazla bulunduğu bir orman kuşağı ayrılmıştır. Bu türlerden başka Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.) da önemli miktarda bulunurlar.

2) Hisarlıdağ Macar meşesi, Tüylü meşe orman sahası

Hisarlıdağın yüksek kesiminde Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) ile Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd.) hakim türler olarak bulunmuştur. Güney bakılı yamaçlarda 250 m. yükseltide Tüylü meşe, Macar meşesine hakimdir. Buna karşılık tepede ve kuzey bakılı yamaçlarda 200 m'ye kadar Macar meşesi hakimdir. Ayrıca Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lamm.) da dikkati çekecek miktarda bulunur. Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.) tepeye doğru çıkıldıkça azalır ve tepede bulunmaz.

2.4. Güney Trakya ve Gelibolu yarımadası orman mıntıkası

Güney Trakyadaki Korudağ ve Ganos dağlık kütleleri ile bunların kuzeyindeki Hacıdağ-Şahin tepelik arazisi ve Gelibolu yarımadası bir orman mıntıkası olarak ayrılmıştır. Bu orman mıntikasını batıda Mecidiyeköy, Keşan, Hacıdağ hattı, kuzeyde Çongara dere, doğuda Süleymaniye-Şahin doğusundan geçip, Ahmetpaşa-Malkara, İnce hattının kuzeyinde Tekirdağın doğu doğru uzanan oligosen kum taşları ile miosen marnları ve alüvyonlar arasındaki sınır, doğuda Tekirdağ batısındaki 250 m'lik eş yükselti eğrisi ile çevreler.

Alt mıntikanın sahip olduğu Jeomorfolojik yapı, iklim ve anataş-toprak özelliklerinin farkları buradaki ormanların tür bileşimlerinde de ilginç değişikliklere sebep olmuştur. Güney Trakya ve Gelibolu orman mıntıkasında ayırtedilen üç alt orman mıntıkası Kuzey Trakyada alt orman mıntıklarının aksine orman kuşaklarına, orman kuşakları da orman sahalarına ayırtedilerek incelenmiştir.

2.41 Gelibolu yarımadası Kermes meşesi, Kızılçam alt orman mıntıkası

Gelibolu yarımadası alt orman mıntikasının kuzey doğuda sınırı Şarköy kuzeyindeki Doğan tepe güneyindeki Müstecep çifliğinden geçirilmiştir. Bu alt orman mıntıkasında Kızılçam (*Pinus brutia* Henry), ve Kermes meşesi (*Quercus coccifera*)'ndan başka Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), türleri de hakim olarak bulunurlar. Bunların yanında Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd.), Mazı meşesi

(*Quercus infectoria* Oliv), Sandal (*Arbutus andrachnae* L.), Laden (*Cistus* sp.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.), Menengiç (*Pistacia terebinthus* L.), Barut ağacı (*Rhamnus frangula* L.), Katır tırnağı (*Spartium junceum* L.) türleri de dikkati çekerler.

Gelibolu yarımadasında iklim hakimiyeti anataş ve toprak farklarına göre belirgin orman kuşaklarını ayıramıyacak kadar kuvvetli olmakla beraber yükselti farkları yanında anataşın ve toprağın özelliklerine göre ormanı ve makiyi teşkil eden türlerin bulunuş oranlarının değiştiğine burada dikkati çekmek yerinde olur. Meselâ Macar meşesine kalkersiz ve çakıllı, gevşek pliosen tortulları üzerinde rastlanmıştır (Eşekçıdağı 300 m. yükseltide). Ayrıca Kızılcım kalkersiz materyaller üzerinde daha az miktarda bulunmaktadır. Aynı durum Korudağın yüksek kısmında da görülmüştür.

2.42. *Ganosdağı-Korudağı altı orman muntakası*

Bu alt orman muntakası Keşan güneyinde Yerlisu, Mahmutköy, Emir-ali köy, Ormanlı köy, Işıklar köyü çizgisi ile Saros körfezi ve Marmara denizi arasındaki araziye kapsar. Burada Saros körfezinden kuzeye doğru yükselen Korudağı kütlesi ile Marmara denizinden kuzey batıya doğru yükselen Ganos kütlesinin üzerindeki ormanların bahis konusu yönlerde bir kuşaklaşmaya sahip olabilecekleri ilk bakışta düşünülebilir. Fakat Saros körfezi üzerinden ve alçak sahalarda boyunca kuzey doğu yönünde şokulan deniz etkisi göz önüne alınmalıdır. Güney batıdan gelen deniz etkisi ormanın tür bileşimindeki değişimin güneyden kuzeye doğru değil, güney batıdan kuzeydoğuya doğru da gelişmesine sebep olmuştur.

2.421. *Ganosdağı-Korudağı kıyı kuşağı*

Ganos dağlık kütlesinin Marmara denizi kıyısındaki eteklerinde yer alan bağ sahası ile Koru dağı kütlesinin güneyindeki Evreşe ovası Ganosdağı-Korudağı kıyı kuşağı adı altında ormanlık kesimlerden ayırt edilmiştir.

1) *Evreşe ovası Karaçalı, Akçakesme sahası*

Evreşe ovası geniş bir tarım arazisi olup, buradaki tarlalar arasında bazı kesimlerde Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.) ve Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.) türlerine rastlanmıştır.

2) *Şarköy-Mürefte bağ sahası*

Burası eski bir orman sahası olmakla beraber eskidenberi yapılan bağcılık nedeniyle orman artıkları ancak bağcılığa uygun olmayan taşlı topraklara sahip yerlerde kalmıştır. Sahanın sınırı ortalama 250-300 m yükseltiye kadar çıkar. Orman artıklarında Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), Akçakesme (*Phyllirea latifolia* L.) türleri hakimdir.

2.422. *Ganosdağı-Korudağı güneyi Tüylü meşe orman kuşağı*

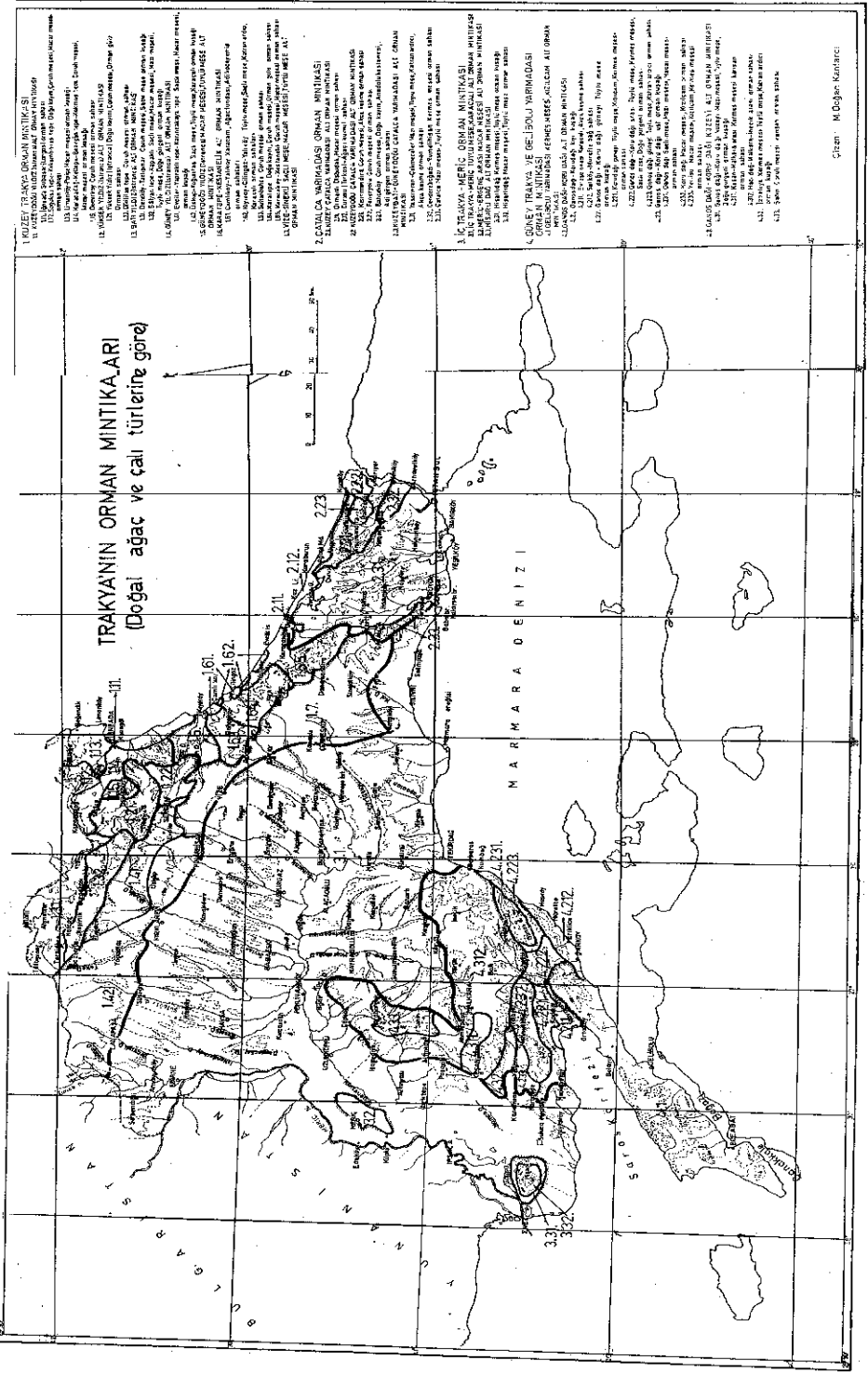
Bu orman kuşağı Korudağı kütlesi ile Ganos kütesinin güney yamaçlarını kapsar ve kuzeydoğuda Kumbağ batısına kadar uzanır. Orman kuşağının üst yükseltisi Korudağı güneyinde 250 m, Ganosdağı güneyinde ise 500 m'den geçer. Kuşak iki dağlık kütle arasında kuzeye doğru biraz genişler.

1) *Korudağı güneyi Tüylü meşe, Kızılçam, Kermes meşesi orman sahası*

Bu orman sahası Korudağı kütesinin güney yamaçlarında 250 m yükselti ile Saros körfezi ve Evreşe ovası arasında kapsar. Doğuda Bayramiç köyü, Bekçitepe, Çimendere köyü hattı ile sınırlanır. Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd), Kızılçam (*Pinus brutia* Henry) ve Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.) hakim türlerdir. Ayrıca Saçlı meşe (*Quercus cerris* L.), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), Menengiç (*Pistacia terebinthus* L.), Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.) türleri her yerde ormanın veya makinin bileşimine katılırlar.

2) *Ganosdağı-Korudağı arası Tüylü Meşe, Kermes meşesi, Saçlı meşe, Doğu gürgeni orman sahası*

Korudağı ile Ganosdağı kütleleri arasındaki alçak saha kuzeye doğru İshaklı'ya kadar genişler. Batıda Bayramiç köyü ve Bekçitepe arasında 200-250 m yükselti ile, doğuda (Şarköyün kuzeyinde) Araplıköyü-Bulgur köyü batısında 200-300 m yükselti sahayı sınırlar. Burada Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Wild), Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.), Saçlı meşe (*Quer-*

TRAKYANIN ORMAN MINTIKALARI
(Doğal ağaç ve çalı türlerine göre)

1. KIZILIRMAK ORMAN MINTIKASI
2. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
3. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
4. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
5. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
6. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
7. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
8. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
9. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
10. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
11. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
12. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
13. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
14. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
15. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
16. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
17. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
18. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
19. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
20. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
21. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
22. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
23. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
24. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
25. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
26. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
27. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
28. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
29. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
30. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
31. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
32. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
33. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
34. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
35. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
36. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
37. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
38. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
39. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
40. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
41. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
42. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
43. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
44. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
45. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
46. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI
47. KIZILIRMAK ÜST AKARSULARI VE ÇAYIRI ORMAN MINTIKASI

Çizim: M. Doğan Karataş

cus cerris L.), Doğu gürgeni (Carpinus orientalis Mill.) hakim olarak bulunan türlerdir.

3) *Ganosdağı güneyi Tüylü meşe, Katran ardıcı orman sahası*

Bu orman sahasının alt sınırı batıda Araplı ve Bulgur köylerinin batısında 200-300 m yükseltilerden, üst sınırı ise aynı köylerin doğusunda 400-500 m yükseltilerden geçer. Üst sınır batıdan doğuya 400 m'den 500 m'ye doğru yükselir ve Uçmakdere kuzeyinden 500 m yükseltiyi izleyerek Kumbağ batısına ulaşır. Sahanın güneyinde Şarköy ve Mürefte bağ sahası yer alır. Tüylü meşe (Quercus pubescens Willd), Macar meşesi (Quercus hungarica Hubeny), Katran ardıcı (Juniperus oxycedrus L.) hakim türlerdir. Ayrıca mazı meşesi (Quercus infectoria Oliv), Karaçalı (Paliurus aculeatus Lam.), Akçakesme (Phyllirea latifolia L.), Laden (Cistus sp.), Menengiç (Pistacia terebinthus L.) türleri her yerde karışan türler olarak bulunur. Tüylü meşenin hakimiyeti yükselti arttıkça zayıflamaktadır. Doğuda Kumbağ güneyinden Sütlüce Çiftliği yolunda Kermes meşesi de (Quercus coccifera L.) tespit edilmiştir.

2.423. *Ganosdağı ve Korudağı üst orman kuşağı*

Ganosdağı ve Korudağı kütlelerinin üst kısımlardaki iki orman sahasında Macar meşesinin yer yer hakim ve yer yer karışan tür olarak varlığı ilgi çekicidir. Macar meşesinin 300 m ve daha yüksekte bulunması ve yer yer hakimiyeti Hisarlıdağda ve Gelibolu yarımadasında Eşekçidağında da tespit edilmiştir. Bu orman kuşağı üç orman sahasına ayırt edilmiştir.

1) *Ganosdağı Saçlı meşe, Mazı meşesi, Macar meşesi orman kuşağı*

Bu orman sahası batıda 400-500 m yükseltiler arasından geçen bir hat, güneyde batıdan doğuya 400-500 m yükseltilerden geçen bir hat ve kuzeyde 500 m yükselti eğrisi ile sınırlanır. Saçlı meşe (Quercus cerris L.), Mazı meşesi (Quercus infectoria Oliv.), Macar meşesi (Quercus hungarica Hubeny) türleri hakim olarak, Tüylü meşe (Quercus pubescens Willd), Doğu gürgeni (Carpinus orientalis Mill), Katran ardıcı (Juniperus oxycedrus L.), Katırtırnağı (Spartium junceum L.), Laden (Cistus sp.) türleri de karışan türler olarak bulunur.

2) *Korudağı Macar meşesi, Kızılçam orman sahası*

Bu orman sahası kuzeyde Çamlıcatepe kuzeyi ve güneyinden geçip Elmalı tepeye doğru uzanan 200-250 m'lik, yükselti, güneyde 250 m eşyükselti eğrisi ile sınırlanır ve Korudağ kütesinin üst kesimini kapsayarak batıdan doğuya doğru uzanır. Doğuda ve batıda da sınırları 200-250 m yükselti arasında geçer. Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny) ve Kızılçam (*Pinus brutia* Henry) hakim türlerdir. Ayrıca Saçlımeşe (*Quercus cerris* L.), Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill) Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.), karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam) türleri yer yer karışık ve yer yer de hakim olarak bulunurlar. Ormanı tahrip edici kesimler ve yangınlar sonucunda Kızılçam birçok yerlerde sahadan çekilmiştir. Ağaçlandırmalarla bu tür yeniden sahaya getirilmektedir.

3) *Yerlisu Macar meşesi, Kızılçam, Kermes meşesi orman sahası*

Korudağı kütesinin kuzeyindeki Derbent boğazı deresine doğru inen yamaçlarında ormanı teşkil eden türlerin arasına Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.) önemli derecede karışır. Yerlisu orman sahası Korudağı güneyindeki orman sahasından Macar meşesinin varlığı ile ayrılır. Macar meşesinin burada bulunuşunu bakının etkisine bağlamak yerinde olur. Kermes meşesinin varlığında ise Derbent boğazı deresi vadisi boyunca kuzey doğuya doğru sokulan deniz etkisinin rolü olsa gerektir. Bu orman sahasının güneyinde Korudağı Macar meşesi-Kızılçam orman sahası yer alır. Kuzeyinde ise Çamlıca, Mahmutköy, Kadıköy çizgisinde 50m'lik yükselti ile sınırlanır. Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny), Kızılçam (*Pinus brutia* Henry), Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.) hakim türlerdir. Ayrıca Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Wild), Mazi meşesi (*Quercus infectoria* Oliv.) Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam), Ladan (*Cistus* sp.) türleri de çok miktarda ve her yerde görülürler.

2.43. *Ganosdağı-Korudağı kuzeyi alt orman mıntıkası*

Ganosdağı ve Korudağı kütlelerinin İç Trakya'ya doğru inen yamaçları ve daha kuzeydeki tepelik arazi gerek güneyindeki dağlık sahadan gerekse İç Trakya düzlüklerinden farklı orman yetişme muhiti özelliklerine sahiptir. Güneyde Korudağı-Ganosdağı alt orman mıntıkası ile sınırlanan bu alt orman mıntıkasını batıda, kuzeyde ve doğuda İç Trakya-Meriç or-

man mıntıkası çevreler. İki orman kuşağı ile bir orman sahası ayırt edilmiştir.

2.431. *Ganosdağı-Korudağı kuzeyi Mazı meşesi, Tüylü meşe, Doğu gürgeni orman kuşağı*

Bu orman kuşağı İzzetiye Kermes meşesi, Tüylü meşe, Katran ardıcı orman kuşağı ile Şahin Çoruh meşesi karışan orman dışında ait olduğu alt orman mıntıkasının tamamını kapsar. İki orman sahasına bölünmüştür.

1) *Keşan-Malkara arası Kermes meşesi karışan orman sahası*

Keşan-Halıçköy (Malkara) arasındaki sahada bulunan orman kalıntılarında Kermes meşesi vardır. Bu orman sahasının kuzey sınırını Cankurtaran köy, Karaköy, Yayla köy, Ahmetpaşa hattı, güney sınırını Kaletepenin kuzey bakılı yamaçları teşkil eder. Batıda Cankurtaran köy, Yeniköy çiftliği doğuda Halıç köyü ile sınırlanır. Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.), Mazı meşesi (*Quercus infectoria* Oliv), Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.) hakim türlerdir.

2) *Hacıdağı-Malkara-İncelik arası orman sahası*

Ganosdağı-Korudağı kuzeyi orman kuşağının Keşan-Malkara arasında Kermes meşesi karışan sahası dışındaki bütün sahası Hacıdağı-Malkara-İncelik arası orman sahası olarak tanımlanmıştır. Bu sahada Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Willd), Mazı meşesi (*Quercus infectoria* Oliv), Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus* Lam.), Akçakesme (*Phyllirea latifolia* L.) hakim olarak bulunan türlerdir. Macar meşesine (*Quercus hungarica* Hubeny) Ganosdağına doğru bazı yüksek yerlerde rastlanır.

2.432. *İzzetiye Kermes meşesi, Tüylü meşe, Katran ardıcı orman kuşağı*

Bu orman kuşağı Keşan güneyinde Kaletepe batısından başlayıp doğuya doğru uzanır. İzzetiye köy, Bahçeköy, Şükrüköy, Kadıköy hattı ile ku-

zeyden, Karahisar, Çamlıca (Yerlişu), Mahmutköy, Kadıköy hattı ile güneyden sınırlanır. Kalkersiz ve çakıllı, gevşek pliosen tortulları, miosen marnları ve Derbent derenin alüvyonları bu kuşaktaki ana materyalleri teşkil ederler. Kermes meşesinin bu orman kuşağında önemli miktarda bulunuşu batıdan doğuya doğru ve Derbent dere boyunca nüfuz eden deniz etkisine bağlı görünmektedir. Kermes meşesi (*Quercus coccifera* L.), Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Wild), Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus* L.), Akça kesme (*Phyllirea latifolia* L.) Karaçalı (*Palirus aculeatus* Lam.) ve Ladın (*Cistus* sp.) hakim türler olarak her yerde bulunurlar.

2.433. Şahin Çoruh meşesi karışan orman sahası

Ganosdağı-Korudağı kuzeyi alt orman mntikasının Malkara kuzeyinde Şahin-Süleymaniye doğrultusunda uzanan oldukça yüksek tepelik sahada ormanın tür bileşiminde farklar vardır. Burası Şahin Çoruh meşesi Karışan orman sahası olarak ayrılmıştır. Sınırları 250 m'lik eş yükselti eğrisi ile çizilebilir. Tüylü meşe (*Quercus pubescens* Wild), *Quercus haas* Ky., Doğu gürgeni (*Carpinus orientalis* Mill) Macar meşesi (*Quercus hungarica* Hubeny), Karaçalı (*Palirus aculeatus* Lam.) türleri ile birlikte Çoruh meşesi (*Quercus dschorochensis* K. Koch)'un bu sahada önemli derecede ilginçtir.

3. Sonuç

Trakya'da ağaç ve çalı türlerinin genel yayılışı evvelce Y. Dönmez (1968) tarafından yapılan araştırma ile tespit edilmiş ve bir haritada belirtilmiştir. Bu çalışma ile ormanların Trakya'daki bölgesel yetişme muhiti özelliklerine göre farklı tür bileşimine sahip oldukları ortaya konmuş ve ormanlar ağaç ve çalı türlerinin bulunuş oranlarına dayanılarak kunaklar ve sahalara halinde ayırt edilmiştir. Elde edilen sonuçları şöyle özetlemek mümkündür.

1) Trakya geniş sahalarda düz ve oldukça silik bir topografyaya sahip olduğu halde kuzeyde ve güneyde yer alan iki dağlık kütle yükseltileri 1000 m'yi geçmemesine rağmen farklı tür bileşimine sahip bazı orman kuşaklarının teşekkülüne sebep olmuştur.

2) Trakya'da birbirinden farklı iklim tipleri ayırt edilmiştir. (A. İrmak, A. Kurter, M.D. Kantarcı, 1973). Ormanın tür bileşimi genel iklim-

de görülen farklara uygun bir şekilde değişiklikler göstermektedir. Özellikle kuzey Trakya'da Yıldız dağlık kütesinde, İç Trakya ve Güney Trakya orman mntıklarındaki alt mntıkların yayılış alanlarında iklim özelliklerine bağlı olarak ormanların tür bileşiminde belirgin farklar vardır.

3) Trakya'nın üç tarafı denizlerle çevrilidir. C. W. Thornthwaite metoduna göre yapılan iklim analizlerinde Trakya'da deniz etkisinin olduğu ortaya çıkmakta ise de bu etkinin İç Trakya ile Kırklareli çevresinde azaldığı bir gerçektir. Deniz üzerinden gelen serin kuzey doğu rüzgârının özellikle Yıldız kütesi ve Karatepe-Kestanelik kütesinin Karadenize ve İç Trakya'ya bakan yamaçları üzerindeki ormanların tür bileşimine etkisi ilginçtir.

4) Topografik yapının çok engebeli olmadığı Trakya'da yeryüzü şekli ve iklim farkları mevcut olmakla beraber bu farklar aşırı değerlerde değildir. Bu nedenle anataş-Toprak özellikleri de kendisini göstermekle ormanların tür bileşimini esaslı derecede etkilememektedirler. Özellikle kalker anataşı üzerindeki ormanların tür bileşimi (bu ormanlar deniz kıyısında da olsalar çevresindeki kalkersiz-anataşlar üzerindeki ormanlardan hemen tamamen farklıdır) Karadeniz kıyısında Kıyıköy, Çilingöz ve Yalıköy çevresindeki kalkerlerle Terkos gölü güneyindeki kalkerler üzerinde yer alan ormanlarda bu farklar açıkça görülmektedir. Keza Yıldız kütesindeki kristallen kalkerlerin etkisi de belirgindir (Balyantepe-Kapaklı orman kuşağı gibi).

Faydalanılan eserler :

- Y. Dönmez, *Trakyanın Bitki Coğrafyası*, İ.Ü. Yay. No. 1321, Coğ. Ens. yay. No. 51. İstanbul, 1968.
- A. Irmak, *Belgrad Ormanı Toprak Münasebetleri*, Y.Z.E. Yay. No. 70, Ankara, 1940.
- A. Irmak, *Orman Ekolojisi*, İ.Ü. Yay. No. 1650, Or. Fak. Yay. No. 149. İstanbul, 1970.
- A. Irmak, *Toprak İlimi*, İ.Ü. Yay. No. 1268, Or. Fak. Yay. No. 121, İstanbul, 1972.
- A. Irmak, A. Kurter, M.D. Kantarcı, *Trakyanın Bölgesel Orman Yetiştirme Muhiti Sınıflandırması*, T.B.T.A.K., T.O.A.G. Proje No. 98, Ankara, 1973.
- M.D. Kantarcı, *Belgrad Ormanında Toprak ve Yetiştirme Muhiti Birimlerinin Haritalanması Esasları*, İ.Ü. Or. Fak. Der. Seri A, Cilt Sayı 1 (1972).
- B. Pamay, *Demirköy, İğneada Longos Ormanlarının Silvikültürel Analizi ve Verimli Hale Getirilmesi İçin Alınması Gereken Silvikültürel Tedbirler Üzerine Araştırmalar*, T.C. Or. Genel Md.lüğü Yay. Sıra No. 451, Seri No. 43. İstanbul, 1967.
- H. Kayacık, *Orman ve Park Ağaçlarının Özel Sistematiği*, I. Cilt, Açık Tohumlular, İstanbul, 1967.
- H. Kayacık, *Orman ve Park Ağaçlarının Özel Sistematiği*, II. Cilt, Kapalı Tohumlular, İstanbul, 1967.
- H. Kayacık, *Orman ve Park Ağaçlarının Özel Sistematiği*, III. Cilt, Kapalı Tohumlular, İ.Ü. Yay. No. 1189, Or. Fak. Yay. No. 106, İstanbul, 1966.
- F. Vural, (Saatçioğlu, F.) *Belgrad Ormanında Meşenin Silvikültürce Tabii Olacağı Muamele, Ekolojik Esaslar ve Teknik Teklifler*, YZE. çalışmaları, Sayı No. 125, Ankara, 1940.
- F. Yaltırık, *Belgrad Ormanı Vegetasyonunun Floristik Analizi Üzerinde Araştırmalar*, İstanbul, 1966.
- F. Yaltırık, *Gelibolu Yarımadasının Florası*.

ORMAN AĞAÇ VE AĞAÇCIKLARININ YAYILIŞI VE ORMAN MINTIKALARI

1. Kuzey Trakya orman mıntıkası

1.1. Kuzeydoğu Istranca (Yıldız) alt orman mıntıkası

1. İğneada Subasar (Longos) orman sahası
2. Soğuksutepe-Kakamborestepe Doğu kayını, Çoruh meşesi, Macar meşesi orman sahası
3. Limanköy-Poliçe Macar meşesi orman kuşağı
4. Karacadağ-Keltepe-Bezirgântepe-Kokmuştepe Çoruh meşesi, Macar meşesi orman kuşağı
5. Demirköy Çoruh meşesi orman sahası

1.2. Yüksek Istranca (Yıldız) alt orman mıntıkası

1. Yüksek Istranca Doğu kayını, Çoruh meşesi, Ormangülü orman sahası
2. Dikilitaştepe Çoruh meşesi orman sahası

1.3. Batı Istranca (Yıldız) alt orman mıntıkası

1. Dereköy-Tatlıpınar Çoruh meşesi, saçlı meşe orman kuşağı
2. Balyantepe-Kapaklı Saçlı meşe, Macar meşesi, Mazi meşesi, Tüylü meşe, Doğu gürgeni orman kuşağı

1.4. Güney Istranca (Yıldız) alt orman mıntıkası

1. Evciler-Yapraklıtepe-Karıncakayatepe Saçlı meşe, Macar meşesi orman kuşağı
2. Üsküp-Yoğuntaş Saçlımeşe, Tüylü meşe, Karaçalı orman kuşağı

1.5. Güneydoğu Istranca (Yıldız) Macar meşesi, Tüylü meşe, alt orman mntikası

1.6. Karatepe-Kestanelik alt orman mntikası

1. Çamlıköy-Yalıköy Karaçam, Ağaç fundası, Adi kocayemiş, orman sahaları
2. Kiyıköy-Çilingoz-Yalıköy Tüylü meşe, Saçlı meşe, Katran ardıcı, Karaçalı orman sahaları
3. Sultanbahçe Çoruh meşesi orman sahası
4. Karatepe Doğu kayını, Çoruh meşesi, ormangülü orman sahası
5. Karacaköy-Kestanelik Çoruh meşesi, Macar meşesi orman sahası

1.7. Vize-Şinekli Saçlımeşe, Macar meşesi, Tüylü meşe alt orman mntikası

2. Çatalca yarımadası orman mntikası

2.1. Kuzey Çatalca yarımadası alt orman mntikası

1. Ormanlı Dışbudak, Macar meşesi orman sahası
2. Durusu (Terkos) Ağaçlı kumul sahası

2.2. Kuzeydoğu Çatalca yarımadası alt orman mntikası

1. Kısırmandıra Çoruh meşesi, Akça kesme orman sahası
2. Feneryolu Çoruh meşesi orman sahası
3. Bahçeköy Çoruh meşesi, Doğu kayını, Anadolu kestanesi, Adi gürgen orman sahası

2.3. Kuzeybatı-güneydoğu Çatalca yarımadası alt orman mntikası

1. Yassiviran-Çekmeceler Mazı meşesi, Tüylü meşe, Katran ardıcı, Akça kesme orman sahası
2. Cendereboğazı-Rumelihisarı Kermes meşesi orman sahası
3. Çatalca mazı meşesi, tüylü meşe orman sahası

3. İç Trakya-Meriç orman mıntıkası
 - 3.1. İç Trakya-Meriç Tüylü meşe, Karaçalı alt orman mıntıkası
 - 3.2. Meriç-Ergene arası Macar meşesi alt orman mıntıkası
 - 3.3. Hisarlıdağ alt orman mıntıkası
 1. Hisarlıdağ Kermes meşesi-Tüylü meşe orman kuşağı
 2. Hisarlıdağ Macar meşesi-Tüylü meşe orman sahası
4. Güney Trakya ve Gelibolu yarımadası orman mıntıkası
 - 4.1. Gelibolu yarımadası Kermes meşesi, Kızılçam alt orman mıntıkası
 - 4.2. Ganosdağı-Korudağı alt orman mıntıkası
 - 4.2.1. Ganosdağı-Korudağı kıyı kuşağı
 1. Evreşe ovası Karaçalı, Akça kesme sahası
 2. Şarköy-Mürefte bağ sahası
 - 4.2.2. Ganosdağı-Korudağı güneyi Tüylü meşe orman kuşağı
 1. Korudağı güneyi Tüylü meşe, Kızılçam, Kermes meşesi orman sahası
 2. Ganosdağı-Korudağı arası Tüylü meşe, Kermes meşesi, Saçlı meşe, Doğu gürgeni orman sahası
 3. Ganosdağı güneyi Tüylü meşe, Katran ardıcı orman sahası
 - 4.2.3. Ganosdağı-Korudağı üst orman kuşağı
 1. Ganosdağı Saçlımeşe, Mazı meşesi, Macar meşesi orman sahası
 2. Korudağı Macar meşesi, Kızılçam orman sahası
 3. Yerlisu Macar meşesi, Kızılçam, Kermes meşesi orman sahası

4.3. Ganosdağı-Korudağı kuzeyi alt orman mntıkası

4.3.1. Ganosdağı-Korudağı kuzeyi Mazı meşesi, Tüylü meşe, Doğu gürgeni orman kuşağı

1. Keşan Malkara arası Kermes meşesi karışan orman sahası
2. Hacıdağı Malkara-İncik arası orman sahası

4.3.2. İzzetiye Kermes meşesi, Tüylü meşe, Katran ardıcı orman kuşağı

4.3.3. Şahin Çoruh Meşesi, Karışan orman sahası